

تبیین اجتماعی مشارکت سیاسی جوانان

داوود قادرزاده*، چنور ظهراپی، محمد حسینی^۳

۱- daod.۱۳۹۰@yahoo.com (نویسنده مسئول)

۲- کارشناسی ارشد جامعه شناسی (Zohrubic@gmail.com)

۳- کارشناسی ارشد جامعه شناسی (hosaini۱۹۸۷@gmail.com)

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی رابطه و تاثیر عوامل اجتماعی انتخاب عقلانی-اقتصادی، اثربخشی سیاسی و تعلق اجتماعی بر میزان مشارکت سیاسی دانشجویان می باشد. گرد آوری داده ها به شیوه پیمایش صورت گرفته است. جامعه آماری تحقیق شامل ۵۵۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه پیام نور شهرستان بوکان بود. و به منظور تعیین حجم نمونه براساس فرمول کوکران نمونه ای به تعداد ۳۸۰ نفر به دست آمد. ابتدا بر حسب رشته تحصیلی نمونه گیری طبقه ای، سپس با توجه به جمعیت هر گروه نمونه گیری تصادفی انجام گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته ای که در قالب سؤالات باز و بسته مبتنی بر طیف لیکرت تنظیم شده است. داده های تحقیق با استفاده از نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شده است و تحلیل ها در دو حوزه ی آمار توصیفی و آمار استنباطی انجام شد. نتایج نشان داد بین متغیرهای جنسیت، محل زندگی و مذهب با مشارکت سیاسی رابطه معناداری ندارد. اما بین دانشگاه، سن و درآمد با مشارکت سیاسی رابطه آماری معناداری وجود دارد. بر اساس یافته های پژوهش، بین متغیرهای مستقل (اثربخشی سیاسی، تعلق اجتماعی، انتخاب عقلانی اقتصادی) و متغیر وابسته (مشارکت سیاسی جوانان) رابطه مستقیم و مثبت معناداری وجود دارد. همچنین یافته های تحقیق نشان داد که میزان مشارکت سیاسی تحت تاثیر مستقیم متغیرهای اصلی تعلق اجتماعی (۰/۳۱۸)، اثربخشی سیاسی (۰/۱۷۱)، انتخاب عقلانی اقتصادی (۰/۰۰۸)، و برخی متغیر زمینه ای دانشگاه (دانشگاه ۰/۲۷۶)، درآمد (۰/۳۹۲) و سن (۰/۱۳۰) می باشد.

کلید واژه: مشارکت سیاسی، انتخاب عقلانی-اقتصادی، اثربخشی سیاسی و تعلق اجتماعی

مقدمه

از دیر باز مشارکت یکی از اساسی ترین صورت های روابط اجتماعی بوده و به عنوان یکی از محورهای موضوعی در جامعه شناسی تلقی شده است. مشارکت را نوعی کنش هدفمند در فرایند تعاملی بین کنش گر و محیط اجتماعی او در راستای نیل به اهداف معین و از پیش تعیین شده تعریف کرده اند؛ فرایندی که افراد جامعه به صورت آگاهانه و جمعی، با در نظر داشتن اهداف معین و مشخص که منجر به سهم شدن